

Kabinet schendt eigen afspraken Bas Jacobs

Dat uitgavenmeevallers nu wel mogen worden gebruikt voor lastenverlichting is niet alleen in strijd met de afspraken van Paars, maar ook zuur voor de mensen die meer geld voor onderwijs en gezondheidszorg was beloofd als de economie het toeliet, meent Bas Jacobs.

Het kabinet wil 1,5 miljard gulden besteden aan inkomensverbetering voor de middengroepen, mensen met kleine (deeltijd)banen en ouderen. Die groepen bleven bij de herziening van het belastingstelsel achter op anderen en komen er nu alsnog beter af. Het geld haalt het kabinet onder meer uit het WW-fonds. Nu het aantal uitkeringsgerechtigden afneemt, ontstaat daar een overschot. Staatssecretaris Vermeend roomt daarom het fonds met een miljard gulden af. De vraag is of dat voornemen wel in overeenstemming is met de door het kabinet zelf geformuleerde normen.

Het kabinet heeft begrotingsregels vastgelegd in het regeerakkoord. Inkomstenmeevallers in belasting- en premie-opbrengsten moeten voor 50 procent worden aangewend voor reductie van het financieringstekort en voor 50 procent voor lastenverlichting. Uitgavenmeevallers, zoals lagere rentelasten op de staatsschuld en een lager uitkeringsvolume in de sociale zekerheid, mogen worden aangewend voor extra uitgaven.

Paars maakt nu een einde aan de afspraken zoals die zijn vastgelegd in het regeerakkoord. Immers, het kabinet gaat nu een uitgavenmeevaller, de extra financiële ruimte als gevolg van het gedaalde volume in de WW, gebruiken voor lastenverlichting!

De afspraken in het regeerakkoord leidden er keer op keer toe dat inkomstenmeevallers niet konden worden gebruikt voor extra uitgaven; zij moesten immers worden gebruikt voor de reductie van het financieringstekort of voor lastenverlichting. Nu blijkt het omgekeerde, uitgavenmeevallers aanwenden voor lastenverlichting, opeens wel mogelijk. Dat roept de vraag op hoe serieus we de afspraken in het regeerakkoord nog moeten nemen.

Zuur is deze ontwikkeling voor alle mensen die al jaren horen dat er meer geld voor uitgaven voor bijvoorbeeld zorg en onderwijs zal komen, indien de economische omstandigheden dat toelaten. Als puntje bij paaltje komt, neemt het kabinet haar eigen beloften niet meer serieus.

Bovendien kan worden betwijfeld of nog meer lastenverlichting wel zo verstandig is. De Nederlandse economie draait op volle toeren. De inflatie behoort tot de hoogsten van Europa. Nog meer lastenverlichting is olie op het vuur van de hoogconjunctuur. Juist nu zou het moment aangebroken moeten zijn om de staatsschuld af te lossen. Nederland heeft dan een appeltje voor de dorst als het minder gaat.

Reductie van de staatsschuld is ook noodzakelijk om de solidariteit tussen de generaties te bewaren. Toekomstige generaties krijgen door de vergrijzing te maken met hogere kosten voor de AOW en de gezondheidszorg. Als ze dan ook nog de schulden van een vorige generatie moeten aflossen, komt de solidariteit tussen generaties op het spel te staan.

Het kabinet is gekomen met een belastingplan waarin een grote wissel is getrokken op de rechtvaardigheid. Denk bijvoorbeeld aan de vermogensrendementsheffing, waar vermogensinkomsten op basis van fictieve inkomsten wordt belast. Ook worden de top-tarieven verlaagd, terwijl het schrappen van aftrekposten kruimelwerk is gebleken vanwege de taboes op de hypotheekrente-aftrek en de pensioensubsidies.

Dit wordt gerepareerd met onverstandig beleid en het openbreken van het regeerakkoord. Politici blijken ook in tijden van overvloed zachte heelmeesters.

Bas Jacobs is verbonden aan de Vakgroepen Algemene Economie aan de Universiteiten van Amsterdam en Tilburg, het Tinbergen Instituut en het NWO Prioriteitsproject Scholar.

Volkskrant: 13-01-2000   Pagina: 9   Sectie: Forum